

VIDEO MODELLE ÖĞRETİM NEDİR?

Video modelle öğretim (VMÖ), selamlaşma, tost yapma, el yıkama gibi pek çok farklı becerinin öğretilmesinde kullanılan ve otizimli bireylerin eğitiminde bilimsel temelli olduğu ortaya konmuş teknolojiye dayalı bir öğretim uygulamasıdır.

- VMÖ'de, bireye kendisinden beklenen davranışı sergilemesi için bir modelin video görüntüsü izletilir.
- Bireyden videodaki davranışı izlemesi ve aynı davranışı taklit etmesi beklenmektedir.
- Bu model bireyin akranı ya da bir yetişkin olabilir.

HANGİ BECERİLERİN ÖĞRETİMİNDE KULLANILABİLİR?

- Selamlaşma, kendini tanıtırma gibi sosyal beceriler,
- Kollarını yukarı kaldırma, şaşırma ifadesi yapma gibi taklit becerileri,
- Hamburger yapma, bebeğe mama yedirme gibi oyun becerileri,
- El yıkama, yemek yeme gibi öz bakım becerileri,
- Sohbet etme gibi dil ve iletişim becerileri,
- Kırmızı yanınca durma, deprem olduğunda uygun şekilde saklanma gibi güvenlik becerileri,
- Mail atma, kutu paketleme gibi mesleki beceriler ve diğer günlük yaşam becerilerinin öğretiminde kullanılabilir.

VIDEO MODELLE ÖĞRETİMİN YARARLARI

Sosyal iletişim becerilerindeki sınırlılıklar nedeniyle birini izleyip taklit edilerek çalışılan becerilerin öğretiminde yaşanan zorluklar video model kullanılarak kolaylaştırılabilir.

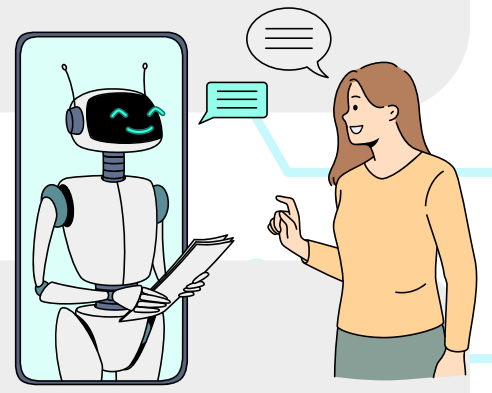
Uygulamacı videoyu birden çok öğrencinin eğitiminde kullanılabilir.

Birey video ekranına odaklandığında çevredeki uyaranlar daha az dikkatini dağıtabilir.

Öğrenmeyi doğal ve keyifli bir süreç haline getiren VMÖ bireyi öğrenmeye karşı daha fazla motive edebilir.

Eğitim ortamında çalışılması zor olan becerilerin video görüntüleri kullanılarak çalışılabilir.

Video her yere taşınabilir ve bireye herhangi bir zamanda, istenildiği kadar izlettirilebilir.

VIDEO MODELLE ÖĞRETİM İÇİN GEREKLİ ÖN KOŞUL BECERİLER

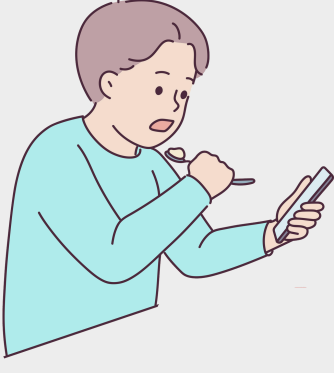
Otizimli çocukların eğitiminde hedef davranışların öğretiminden önce çocuğun bazı becerilere sahip olması beklenir.

- Tek elle dize vurma, burnuna dokunma gibi temel taklit becerisine sahip olma,

- Sandalyeye otur, bebeği öp gibi tek basamaklı basit yönergeleri yerine getirme,

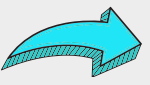

- Dikkatini belirli bir süre (3-5 dakika) ekrana yöneltme,

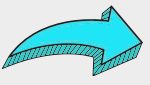

- Yerinde belirli bir süre (3-5 dakika) oturabiliyor olma.

VIDEO MODELLE ÖĞRETİMİN AŞAMALARI

**VIDEO GÖRÜNTÜLERİNİN
HAZIRLANMASI**

**VIDEO MODELLE ÖĞRETİMİN
UYGULANMASI**

VİDEO MODELLE ÖĞRETİM İÇİN VİDEO GÖRÜNTÜLERİNİN HAZIRLANMASI

1

HEDEF DAVRANIŞ BELİRLEYİN

Hedef davranış öğrencinin gelişim yaşına, bireysel özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun olmalıdır. Örneğin bu davranış öz bakım becerilerinden “el yıkama” olsun.

2

VİDEO GÖRÜNTÜSÜNÜN HAZIRLANACAĞI ORTAMI BELİRLEYİN

Öğretim yapacağınız ortam ile öğrencinin bu beceriyi sergileyeceği ortamın benzer özelliklere sahip olmasına dikkat etmek önemlidir. Öğrenciye videoyu bu ortamda izletmeye özen gösterin.

3

MODELİ BELİRLEYİN

Hedef davranışı sergileyecek bir model belirleyin. Model, öğrencinin yaş ve hedef davranışı göz önünde bulundurarak bir akranı, bir öğretmeni ya da bir yetişkin olabilir. Örneğin, el yıkama becerisi için bir yetişkin, bebekle oynama hedef davranışında akran model seçilebilir.

4

ARAÇ-GEREÇLERİ BELİRLEYİN

Araç-gereçleri belirlerken video görüntüsünde ve öğretim sırasında öğrencinin hedef davranışları gerçekleştirirken kullanacağı araç-gereçler aynı olmalıdır.

Örneğin, öğrenciye ellerini yıkamayı öğretmeyi hedefliyorsanız sabun ve el havlusuna ihtiyaç duyacaksınız.

5

VİDEO GÖRÜNTÜSÜ İÇİN ÇEKİM YAPIN

Video görüntüsünde hedef davranışın başından sonuna kadar net bir şekilde yer almasını ve modelin davranışı olabildiğince doğal olarak gerçekleştirmesini sağlayın.

**Daha fazla bilgi edinmek için eğitim portalımızı
ziyaret etmeyi unutmayın!!
tohumotizmportali.org**

VIDEO MODELLE ÖĞRETİM UYGULAMA BASAMAKLARI

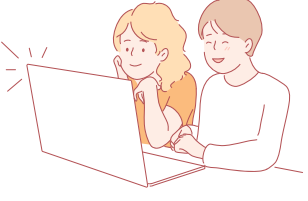
1.Çocuğunuzla masada yan yana oturun ve dikkatini çekmek için “Şimdi seninle birlikte bir video izleyeceğiz. Hazır mısın?” diyerek dikkat sağlayıcı ipucu sunun.

2.Hazır olduğunu belirttiğinde sözel olarak pekiştirin, örneğin, “Hazırsın, harika!” diyerek başını okşayın.

3.Çocuğunuza göz göze gelerek videoyu izlemesi için “Videoyu izle.” diyerek yönerge sunun.

4.Çocuğunuzun başından sonuna kadar videoyu izlemesini sağlayın.

5.Dikkatini kaybettiğini fark ederseniz, yeniden yönlendirin.

6.Çocuğunuzun hedef davranışı sergileyebilmesi için fırsat sunun. Doğru tepkilerini etkili pekiştireçlerle pekiştirin.

7.Çocuğunuz hiçbir tepkide bulunmaz ya da yanlış tepkide bulunursa videoyu tekrar izleterek denemeyi tekrar edebilir ya da ipucu sunarak çocuğunuzun hedef davranışı sergilemesini sağlayabilirsiniz.

VIDEO MODELLE ÖĞRETİMDE GENELLEME PLANLANMASI

Genelleme, öğretimi yapılan tüm becerilerin kişi, ortam, durum, araç-gereç ve yönerge gibi farklı beceriyi farklı ortamlarda, farklı kişilerle ve farklı araç-gereçlerle de sergileyerek beceriyi genellemesini hedefleyin. Örneğin, el yıkama becerisini okulda öğrendiğinde aynı beceriyi evde ya da bir restoranın lavabosunda bir başkasının verdiği yönerge ile de sergilemesi beklenir.

Aynı hedef beceriye yönelik birden fazla video hazırlayıp öğrencinizle kullanarak genellemeyi kolaylaştırabilirsiniz.

**DAHA FAZLA BİLGİ EDİNMEK İÇİN EĞİTİM PORTALİMİZİ ZİYARET
ETMEYİ UNUTMAYIN!**

www.tohumotizmportali.org

**Bu infografik Tohum Otizm Vakfı Eğitim Ar-Ge Birimi tarafından
geliştirilmiştir.**

**Referans vermeden kullanmak, basımını ve dağıtımını yapmak
yasaktır.**

arge@tohumotizm.org.tr www.tohumotizm.org.tr

KAYNAKLAR

- Genç-Tosun, D., ve Kurt, O. (2014). Otizm spektrum bozukluğu ve video modelle öğretim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 15(03), 37-50. doi.org/10.1501/Ozlegt_0000000213
- Acar, C., Tekin-İftar, E., & Yikmis, A. (2017). Effects of mother-delivered social stories and video modeling in teaching social skills to children with autism spectrum disorders. *The Journal of Special Education*, 50(4), 215-226. doi.org/10.1177/0022466916649164
- Süzer, T. (2019). Video modelle öğretim. S. Vuran (Ed.) *Eğitime uzanan yol projesi öğretmen eğitim kitapçığı*. (s. 21-23). Tohum Otizm Vakfı.
- www.tohumotizmportali.org